

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Skoro ni bilo videti domačina na vasi: same gručice vojščakov, veselih, poskakujocih.

"Guj, tam-ta sunta lilila, lajt!" so iztezali roke za Žaro. "Guj, sunt janeli sa gijen!" so kazali na fanta.

"E, kitu njejt het!" so se smejali Budinu. "Sajtili, sajtili, as kendu!"

Budinka je nosila vodo od vodnjaka. Hodila je naravnost, na rami dve vedri, nanizani na kolu. Niti trenila ni z glavo, kakor da je ves svet ne briga. Mala Lenca je gnala pit h koritu krave, Drejec je čedil hlev. Budinka ni puščala otrok na vas, da bi se podili po tramičih ali celo okrog lesenjač. Bog ne prizadeni! Kakor levinja je pazila Budinka na svoje mladice.

Pod lipo je bila raztrgana lesenjača; tu so imeli kuhinjo; in vse naokrog je močno zaudarjalo po olju in osmojenem mesu. Pred Odrinovo hišo je stala straža: notri je bival glavav pogorskih trum.

Kdo so bili ti ljudje? To so bili Liguri. Liguri? Kaj so iskali tu? Kako so prišli sem? Saj so bili Brjani vendar užugali vojno, mar ne? Da, užugali so bili Alemane, a Liguri so zmagali Brjane. Kako? Kdaj?

Cisto enostavno. Brjanska vojska je razganjala alemanška krdela ob Belem žuboru — in alemanški kralj je še skoro ponudil brjanskemu knezu premirje. Dobro tedaj, vojevanja bo konec. Medtem se je pa usula ligurska vojska čez Veliki Cretež na Vidovo polje, čez Oljčna brda in prek Vrhunja k Šuminji. Njihove bojne ladje so zaplule v Brjanski zaliv, od Svitana so se razlile trume prek Cvitne nižine, zavzele Nedejlo, potem pa dule na višine. In ligurska povoda se je valila prek Pogorja. Plaho, prihlajeno so se pomikale trume temnotopolnih — in pogorske žene so strmele v tuje, do zob oborožene prihajajo. Kdo so? Kam gredo — "Ajum Brjanum!" so klicali v pozdrav pa razvzvali zagonetko: Brjanom gredo na pomoč. — "Vuj Brjanu! Basu Alemanu!" Naj žive Brjani! Pogibel Alemanom! — Ljudem so delili svile in bleščečega nakita pa zatrjevali, da peljejo zadaj polno darov.

V BLAG SPOMIN
PETE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA
NEPOZABNEGA OČETA

Frank Jazbec

ki jih je Bog poklical k sebi dne
10. februarja 1941

Pet let v hladnem grobu
predragi oče že počivajo,
v srcu živi blag spomin.
Večni Bog Vam daj plačilo,
spavajte v grobu zdaj sladko.

Zalujoči sin,

FRANK JAZBEC

Cleveland, Ohio, 12. februarja 1946.

za to bedno ljudstvo, ki je o-
bubočalo v vojni. Pogorske že-
ne jih niso razumele, spoznale
pa so, da so gladni — pa so jim
dale jesti, kolikor so pač pre-
mogle. Ker so tako dobri, da
so prišli Brjanom na pomoč v
tej veliki sili. In ko so se o-
krepčali, so jim pogorske žene
pokazale pot proti bojišču. In
tam se je čudovito zasukalo.
Krdela temnotopolnih so se pri-
hulila brjanski vojski in hrbe-
pa jo iznenada obsuli z otrov-
nim ognjem.
bombe! Osrednji trup brjan-
ske vojske se je obkoljen du-
šil v dimu, umiral, smrtno pri-
zadet. Neprizadeno je bil po-
poražen, razganjan. Sam vojvo-
da Žarij je bil zajet pri Črnem
kamnu. Tu se je boril, obdan
od svojih, sekal si pot iz otro-
va — in se poslednji sesedel.
In tedaj je osrednja sila br-
janske brambe umrla, preboj-
na in zaščitna krdela begala v
vrtincu — in država zapadla
sužnosti.

Ajum Brjanum! Na pomoč
brjanski zemlji! In tako so bi-
li Liguri prve dni sila pohlevni
in prijazni. Zdaj, ko brjanske
vojske ni več, mora biti pač ne-
kdo tu, ki čuva red in brani
ljudstvo. Kajti utegnili bi
vdreti v deželo kakšni tolovaji in
bi jo do golega izropali. Ko na-
stopi popoln mir, bodo zopet
odšli.

Toda niso odšli, dasi morda
res niso nameravali ostati.
Končno so pa pribili na Odrin-
ova vrata čisto novo zname-
nje. Na fino ustrojeno živalski
koži so bili neki pisni znaki, ka-
terih pa ni umel nihče od do-
mačin čitati. Sestojali so iz sa-
mih drobnih živalskih, rastlin-
skih in cvetnih znamenj, pa so
se ti znaki prav lepo spojili v
pester podobopis. Res zanimi-
va zagonetka. Sam Odrin se je
zanimal za to velepomembno
stvar in Liguri so si na vso moč
prizadevali, da mu jo razvozla-
jo. In polagoma je le uganil
iz mahanja rok, da stoji za-
namovano, da je tu glavni stan
simbe Kavembu, ki je vrhovni
gospod vsega Pogorja.

Saj je bil res, ni bilo tu kar-
nič zagonetnega. Notri v hiši
je bil zbran visoki svet. Na sre-
di velike izbe je sedel na bla-
zinah simba Kavembu. Imel je
prekrižane roke in noge, na
glavi rdečo kučmo s tremi z
zlatom pretkanimi čopi, jopić
iz škrlata, kratko črno brado
in črne mušace, a od ušesa mu
je visel velik zlat obroč, naj-
višji znak dostojanstva. Njegov
vi svetovalci so sedeli v koloba-
rju okrog njega na preprogah,
pa hvalili njegove modre ukre-
pe.

Ko se je dvignil, je završalo;
zunaj pred hišo so pričeli raz-
bijati bobni straže. Simba je
šel s svojim spremstvom ven —
in od vseh vetrov so hitele stra-
že izkazat čast svojemu zapo-
vedniku. In on je stal tu po-
konci zravnani pa motril svoje.
— "Vuj, simba! Basu s ša-
vum!" Klicali so mu v pozdrav,
on jim je odzdravljajal. Potem
se je s spremstvom pošetal ma-
lo po vasi, nakar se je vrnil v
svoj stan. Legel je na blazino
— in služabnik se je globoko
priklonil pa čital gospodu naj-
novejše časopise.

Na Višnje je padal mrak.
Polagoma, komaj vidno je pri-
hajal večer in hladil toplo o-
zračje. Iz hiš je dišalo po pe-
čenem kruhu, toda vonj sene
je bil močnejši. Budinka se je
sukala okrog ognjišča in Lenca
ji je pomagala pri kuhinjskem
poslu. Budin se je vsedel pred

hišo pa opazoval lastovice, ki
so zletavale v vežo. Dolgo pa
ni sameval, kajti kmalu je pri-
sedel sosed Podlipar, si nažgal
pipo — in pričela sta moder
pomenek.

Šimnova Žara je stala na mo-
stovžu. Prilivala je rožam pa
se venomer nagibala čeznje;
spodaj pred hišo se je Budinov
Bran razgovarjal s Šimenco pa
ji dajal modre nasvete za na-
daljnje delo. Žara pa ni strpe-
la, da bi se ne vtaknila v važni
posvet. In tako se je kmalu
mati umaknila noter, fantova
beseda je pa prešla gor na Ža-
ro.

"Nu, le dobro jim prilij,
Žarka, da bodo dehteli," ji je
zaklical. Potem si z roko ne-
koliko zastrnil usta in del ti-
še: "V nedeljo pridem po pu-
šeljc."

"Nu, le," se mu je nasmehni-
la. "Pa glej, da ne pozabiš,"
mu je rekla ljubeznivo pa ga
gledala dol, kakor bi ga že te-
den dni ne videla.

"Ne, ne bom pozabil, Veš, v
nedeljo pojdemo rajat 'nageli',
kar pripravi se, Žarka!"

"Rajat, kam?"

"Nu, že kam. Pogorski svet
je velik in mikaven, mar ne,
Žarka?"

"Hm, je," pritrdi dekle in se
kar zamislila v prihodnjo nede-
ljo. Oh, da bi le bila lepa in
sončna. Fant pa kar zamak-
njen gleda gor v dekleta in nje-
ne nagelne in skoro ne opazi
Tavžljevega, ki se mu je pri-
bližal prav tik za hrbet.

"Nu, Bran, kam pa si se tako
zagledal? Aha, v lastovičje
gnezdo nad mostovžem," mu re-
če muhasto.

"Saj je res gnezdo, viš. Mi-

A LONELY, FRIGHTENED
French child is reassured by a
Red Cross relief worker with a
cup of milk. She was one of
12,000 to receive a daily Red
Cross milk ration.

hec, ti si pa kar prav prišel.
Viš, tamle naju čaka večerja,"
reče pa prime Mihca za roko in
ga potegne za sabo pod Šimnov
kozolec. "Kaj praviš, Mihec, bi
se ga lotila ali ne?" gleda Mih-
ca, ko stojita pred senenim vo-
stovžu. Mihec skomigne z ramo,
ne ljubi se mu kaj posebno,
kajti za danes je sene že sit.
Brž pa je za njima Žara — in
Tavžljev se jadrno loti porep-
nika.

"Ja, kaj ga res mislita?" re-
če dekle.

"Dva taka do večerje," od-
vrne Mihec možko pa se zavijti
na voz, pridvigne žrd in jo po-
tisne na tla. Dekle pomišlja:
svinje mora še nakrmiti pa to
in ono še. Bran je splezal med-
tem že na kozolec in reče dekle-
tu, naj ju kar pusti, ga bosta
že sama zdelala. Ona se pa od-
loči le rajši za to — in se spravi
gor. Fanta poprime v roko — in
suho seno zašumi. Le še be-
da, dve vmes se kaj smeja, po-
lagoma pa vse skupaj utone v
šumenju sene. Tavžljev ga kar-
vali gori, še s tem večjim nav-
dušenjem, ko vidi, da mu ga
odmetava Žara. Bran ji je dal
prednost in se umaknil k tret-
jem vilam, kjer je prav za
prav najbolj vroče. Dekle se je

kaj možko držala in je Mihce-
vim vilam vse sproti gladko po-
spravila. Polagoma je pa le
pričela popuščati, kajti Mihec
je bil le fant od fare. Zato ji
je priskočil Bran na pomoč,
ker ni maral, da bi prve vile za-
stajale in tudi ne, da bi se de-
kle pretegnila.

"Glej, glej, se že vidijo roči-
ce!" reče dekle vesela.

"E, Mihec je dečko," pritrdi
Bran.

Mihec pa možko vali gor vile
na vile, kakor bi mu bilo vse
res samo za igrabo.

"Mati!" zakliče dekle. "Sli-
šite, pripravite vina! Fantje
so žejni," doda razvneto.

"Si slišal, Mihec?" ga vpraša
Bran.

"O, to se pa dobro sliši," od-
vrne ta in vneto pospravi, kar
je bilo še na vozu.

Ko je bilo zmetano, se je spu-
stila Žarka dol, šla in se brž
vrnila z majolico. Na dobro
zdravje! — E, kaj bi tisto, bi-
lo jima je za igrabo. No, pa se
le prileže takole dober požirek.
"Večerjat!" so klicale žen-
ske na vse strani.

No, le počasi, saj tako zelo se
tudi ne mudi. Še en kozareček,
potem so šli veseli narazen.

Budinovi so sedli k beli je-
senovi mizi. Budinka je posta-

Družina s severa. — Eskimo Tom Brown in njegova
družina so dospeli v New York iz Wales, Alaska. V New
York iz Wales, Alaska. V New Yorku jih je pozdravil raz-
iskovalec Capt. David Irwin (desni na sliki). Nastopili bo-
do športni razstavi, potem bodo pa obiskali mesta na vzhod-
ni obali.

NOVICE -- z vsega sveta

NOVICE -- ki jih potrebujete

NOVICE -- ki jih dobite še sveže

NOVICE -- popolnoma nepristranske

NOVICE -- kolikor mogoče originalne

NOVICE -- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte lo sosedu, ki še ni naročen nanjo

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamo
Vam in Vašim Otrokom

**KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA**

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000
Premoženje nad \$6,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hoče dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši
stetni in nadosolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI
kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije,
bolnišni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 64. leta
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmoderneje vrste certifikate
dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdev in strot. Če se niste
ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije,
trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti
se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev
K. S. K. Jednote, ali na nas:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

POPRAVLJAMO STREHE IN
VRŠIMO VSAKOVRSNA
GRADBENA DELA

Prenovljenje je naša posebnost. Sedaj je mogoče
dobiti material za prenovljenje in popravila
STREHE POKRIVAMO OD \$75.00 NA
Vas delo je prvovrstno in v vaše zadovoljstvo
želite, se plačevanje uredi na lahka mesečna
plačila. Se priporočamo za naklonjenost.

KOVAC BROS.
GENERAL CONTRACTORS

KE 5030

956 E. 185. ST.

SKEBE & ULLE
PLUMBING and HEATING CO.

15601 Waterloo Rd.

KENMORE